

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Foglalkoztatási és Szociális Bizottság

2012/2039(INI)

7.12.2012

VÉLEMÉNY

a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság részéről

a Jogi Bizottság részére

az európai kölcsönös biztosító egyesületek jogállásáról
(2012/2039(INI))

A vélemény előadója (*): Regina Bastos

(Kezdeményezés – az eljárási szabályzat 42. cikke)

(*) Társbizottsági eljárás – az eljárási szabályzat 50. cikke

PA_NonLeg_art42

JAVASLATOK

A Foglalkoztatási és Szociális Bizottság felkéri a Jogi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy:

– állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. emlékeztet rá, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek értékei megfelelnek az európai szociális modell alapelveinek; hangsúlyozza, hogy a szolidaritás értékein alapuló kölcsönös biztosító egyesületek az Európai Unió szociális piacgazdaságának fontos szereplői, amelyeket – többek között az európai jogállás létrehozásával – el kell ismerni;
2. megállapítja, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek (természetes vagy jogi) személyek önkéntes csoportosulásai, amelyek a beruházások megtérülése helyett tagjaik igényeinek teljesítésére törekednek, az önkéntesség, a nyitott tagság és a tagok közötti szolidaritás elvének alapján működnek, irányításuk pedig demokratikus elveken alapul (pl. a tagonként egy szavazat elve az egyes személyekből álló biztosító egyesületek esetében), hozzájárulva a fenntartható és felelős gazdálkodáshoz;
3. hangsúlyozza, hogy Európában a kölcsönös biztosító egyesületeknek két típusa létezik: a kölcsönös önszegélyező (egészségügyi önszegélyező) egyesület és a „kölcsönös biztosítópénztár”; a „kölcsönös biztosító” egyesületek a kötelező szociális védelmi rendszerek melletti pótlólagos, azokat kiegészítő vagy ezekbe integrált jóléti ellátást nyújtanak; a „kölcsönös biztosítópénztárak” a vagyoni és életkockázatok valamennyi típusára nyújthatnak fedezetet; egyes tagállamokban a kölcsönös biztosító egyesületek akár másféle, például lakhatási vagy hitelszolgáltatásokat is kínálhatnak;
4. emlékeztet rá, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek jelentős szerepet játszanak az Unió gazdaságában azáltal, hogy több mint 160 millió európai polgár számára nyújtanak egészségügyi ellátást és társadalombiztosítási juttatásokat, valamint hogy biztosítási díjak tekintetében több mint 180 milliárd eurót képviselnek és az Unió egészében több mint 350 000 embert foglalkoztatnak; hangsúlyozza, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek megkönnyítik az ellátáshoz való hozzáférést, a társadalmi befogadást, valamint teljes körűen részt vesznek az Európai Unió területén az általános érdekű szolgáltatások nyújtásában;
5. felhívja a figyelmet arra, hogy 2010-ben 12,3 millió európai dolgozott a sajátjától eltérő tagállamban, ami az Unió aktív lakosságának 2,5%-a;
6. hangsúlyozza, hogy a biztosítások piacának 25%-ával és az ágazatban tevékenykedő valamennyi vállalat 70%-ával rendelkező kölcsönös biztosító egyesületeket az egységes piac a továbbiakban már nem hagyhatja figyelmen kívül¹, valamint hogy létre kell hozni e pénztárak európai jogállását, ezáltal számukra más uniós vállalati formákkal egyenlő versenyfeltételeket teremtve; emlékeztet arra, hogy a vállalkozások sokfélesége olyan érték, amelyet maradéktalanul el kell ismerni és ösztönözni kell;

---

¹ COM (2011)0206

7. kiemeli, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek különösen az egészségügy, a tartós ápolás-gondozás, a nyugdíjak és a – többek között az idősödő társadalom számára nyújtott – szociális szolgáltatások terén tevékenykednek, valamint hogy a szociális védelem távlati jövője szempontjából nélkülözhetetlen e pénztárak fő érdekeltként történő bevonása, tekintettel arra, hogy a népesség elöregedése nagy kihívások elé állítja Európát, különösen megterhelve a nemzeti költségvetések egyensúlyát, és azzal fenyegetve, hogy nyomás alá kerülnek a szociális védelemre fordított állami kiadások; hangsúlyozza, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek fontos szerepet játszhatnak azáltal, hogy a magánszektorban működő, társadalmilag felelős nyugdíjrendszerekre tesznek javaslatot, ugyanakkor nem helyettesíthetik a nyugdíjrendszer erős első pillérét;
8. kiemeli, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek további megfizethető lehetőségeket kínálnak az Unió polgárainak;
9. kiemeli, hogy egyes kölcsönös biztosító egyesületek erőteljes önkéntes dimenzióval rendelkeznek, és hogy ezt az önkéntes szellemiséget meg kell őrizni és elő kell segíteni;
10. hangsúlyozza, hogy az egészségügyi ellátásra és a nyugdíjakra fordítandó kiadások növekedése jelentős következményekkel járhat a jelenlegi szociális védelmi rendszerek tartóssága és fedezete vonatkozásában; nyomatékosítja, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek a jóléti állam alapvető értékeit – úgymint a szolidaritást, a megkülönböztetésmentességet, az egyenlő hozzáférést és a magas színvonalú magánszektorbeli szociális szolgáltatásokat – mozdítják elő; úgy véli, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek európai szociális piacgazdasághoz való hozzájárulásának fokozása nem érintheti kedvezőtlenül a tagállamok szociális védelmi intézkedéseit; mindazonáltal hangsúlyozza, hogy az önkéntes szociális védelem nem léphet a kötelező szociális biztonság helyébe; emlékeztet arra, hogy tiszteletben kell tartani a szociális védelmi rendszerek sokféleségét, amelyek bizonyos esetekben kizárólag állami rendszerek, olykor kölcsönös biztosító egyesületek, némely esetben pedig e kettőt ötvözik; úgy véli, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek biztosító egyesületek jogállása nélkülözhetetlen, ugyanakkor nem szolgálhat a szociális védelem területén mutatkozó tagállami hiányosságok elfedésére;
11. reméli, hogy valamennyi munkavállaló és különösen a kisvállalkozások munkavállalói számára megkönnyítik és ösztönözni fogják a kölcsönös biztosító egyesületekhez történő csatlakozást;
12. reméli, hogy ebben az esetben a munkavállalók kölcsönös biztosító egyesületi rendszerekhez történő csatlakozását a társadalombiztosítási járulékok alóli mentességgel vagy adómentességgel ösztönzik majd;
13. rámutat, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek nem rendelkeznek fejlődésük és a belső piacon belüli, határokon átnyúló tevékenységeik elősegítését lehetővé tevő jogi eszközökkel, és hogy tekintettel arra, hogy más vállalati formák esetében létezik európai jogállás, a kölcsönös biztosító egyesületek továbbra is hátrányos helyzetben vannak; hangsúlyozza, hogy európai jogállás hiányában a kölcsönös biztosító egyesületek a határokon átnyúló tevékenységeik során gyakran nem megfelelő jogi eszközök alkalmazására kényszerülnek, ami kapitalizálódásukhoz vezet;

14. megjegyzi, hogy a kölcsönös biztosító egyesületekre vonatkozó nemzeti jogszabályok jelentős eltéréseket mutatnak az Unión belül, valamint hogy az európai jogállás lehetővé tenné transznacionális kölcsönös biztosító egyesületek létrehozását, megerősítve ezáltal az EU-n belüli szociális védelmi modellt;
15. hangsúlyozza, hogy nem minden tagállamban működnek kölcsönös biztosító egyesületek; nyomatékosítja, hogy ez piaci torzulásokhoz vezet; kiemeli, hogy az európai jogállás orvosolhatná ezt, és a többi tagállamban is ösztönözhetné kölcsönös biztosító egyesületek létrehozását;
16. sajnálja, hogy a Bizottság a kölcsönös biztosító egyesületek európai jogállásáról szóló javaslat 2006-os visszavonását követően nem tett olyan, újabb javaslatot, amely megfelelő jogi eszközzel látna volna el a kölcsönös biztosító egyesületek határokon átnyúló tevékenységeik megkönnyítése érdekében;
17. felszólítja az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő egy új, a kölcsönös biztosító egyesületek európai jogállására vonatkozó javaslatot;
18. üdvözli, hogy a Bizottság elismerte a jogállás szükségességét, valamint hogy kötelezettséget vállalt rá, hogy jobb minőségű jogi szabályozást biztosít a szociális gazdasági szervezetek számára (beleértve a kölcsönös biztosító egyesületeket is), hangsúlyozva, hogy a kölcsönös biztosító egyesületeknek képeseknek kell lenniük arra, hogy a határokon átnyúló módon működjenek, hozzájárulva ahhoz az európai erőfeszítéshez, melynek célja „a növekedés serkentése és a bizalom növelése” az európai gazdasági térségben¹;
19. ezért reméli, hogy az európai jogállás kellően ambiciózus és innovatív jellege révén biztosítani fogja a munkavállalók és családjuk védelmét az uniós országok közötti mobilitás esetén;
20. üdvözli az Európai Bizottság megbízásából az EU-beli kölcsönös biztosító egyesületek jelenlegi helyzetéről és kilátásairól készült tanulmányt, amely feltárja, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek milyen nehézségekkel szembesülnek bizonyos tagállamokban az új biztosító egyesületek létrehozására vonatkozó hatályos jogi keret hiánya, valamint a tőkekövetelmények és a csoportalakításra szolgáló megoldások hiánya miatt; felhívja a Bizottságot, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek szociális gazdasághoz való hozzájárulásának jobb – többek között a jogállás biztosításával történő – elismerése érdekében javasoljon megfelelő megoldásokat e problémákra;
21. rámutat, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek fontos szerepet játszanak, vagy kellene, hogy játszanak a tagállamok gazdaságában, tekintettel arra, hogy hozzájárulnak az Unió stratégiai célkitűzéseéhez, melyek az inkluzív növekedés oly módon való garantálását célozzák, hogy mindenki számára hozzáférhetővé váljanak az alapvető erőforrások, jogok, szociális szolgáltatások és a minőségi egészségügyi ellátás a szolidaritás, a megfizethetőség, a megkülönböztetésmentesség és a kirekesztés-ellenes megközelítés alapján;

---

¹ A Bizottság 2011. április 13-i, „Egységes piaci intézkedéscsomag – Tizenkét mozgatórugó a növekedés serkentéséhez és a bizalom növeléséhez – Együtt egy új fajta növekedésért” című közleménye (COM(2011)206),

22. emlékeztet arra, hogy az európai szövetkezet (SCE) statútumáról szóló rendeletet¹ 2003-ban fogadták el, és hogy az Európai Bizottság 2012. február 8-án az európai alapítvány statútumára irányuló javaslatot terjesztett elő;
23. hangsúlyozza, hogy a szociális gazdaság, és különösen a kölcsönös biztosító egyesületek, a hasznosságot a szolidaritással ötvözve alapvető fontosságú szerepet játszanak az Unió gazdaságában, minőségi és helyi munkahelyeket teremtve, megerősítve a társadalmi, gazdasági és regionális kohéziót, társadalmi tőkét hozva létre, előmozdítva az aktív polgári részvételt és a szolidaritást – mindezt a szociális jólét és egy demokratikus értékekkel rendelkező gazdasági forma alapjaira építve, amely az embert helyezi a középpontba és támogatja a fenntartható fejlődést, valamint a szociális, környezetvédelmi és technológiai innovációt;
24. emlékeztet rá, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek arra hivatottak, hogy a magánszektor mellett szerepet vállaljanak ezen kihívások megválaszolásában, valamint hogy ezért képeseknek kell lenniük arra, hogy az Unión belül a vállalkozások egyéb formáival – egyenlő feltételek mellett – versenyezzenek; hangsúlyozza, hogy a meglévő európai jogállások – úgymint az európai szövetkezet (SCE) vagy az európai részvénytársaság (SE) – nem megfelelők a kölcsönös biztosító egyesületek számára irányítási modelljeik különbözőségei miatt;
25. sajnálja, hogy az Unió jogi szabályozásában joghézag van, tekintettel arra, hogy a kölcsönös biztosító egyesületekről a szerződések nem tesznek külön említést, és hogy üzleti modelljükre semmilyen másodlagos jogi szabályozás nem vonatkozik, mivel az csak a magán- és állami vállalatokra terjed ki, ami aláássa a kölcsönös biztosító egyesületek jogállását, hátráltatja fejlődésüket és a határokon átnyúló tevékenységű csoportok létrehozását;
26. emlékeztet rá, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek európai jogállása alapvetően fontos az egységes piacba való jobb integrálódás, e pénztárak sajátosságainak fokozottabb tudatosítása, valamint annak érdekében, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek nagyobb mértékben hozzájárulhassanak a 2020 stratégia növekedésre és a foglalkoztatásra irányuló célkitűzéseinek megvalósításához; hangsúlyozza, hogy az európai jogállás emellett ösztönzően hatna az európai polgárok mobilitására is, azáltal, hogy lehetővé tenné a kölcsönös biztosító egyesületek számára, hogy egyszerre több tagállamban nyújtsanak szolgáltatást, ekként pedig összefüggőbb és egységesebb belső piacot teremtené;
27. rámutat, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek európai jogállása népszerűsíthetné az önszerveződésen alapuló kölcsönösségi modellt a kibővített Európában és különösen az új tagállamokban, ahol egyes jogrendszerekben ilyen nem létezik. Egy – értelemszerűen az Európai Unió egész területén alkalmazandó – európai rendelet kettős előnnyel járna: hivatkozási alapként biztosítaná ezen országok számára az európai jogállást, valamint javítaná az ilyen típusú vállalkozások elismertségét és lakossági elfogadottságát;

---

¹ Az európai szövetkezet (SCE) statútumáról szóló, 2003. július 22-i 1435/2003/EK tanácsi rendelet

28. hangsúlyozza, hogy a jogállás lehetőségeket kínálhatna a kölcsönös biztosító egyesületek számára a jövőbeli versenyképességük megőrzését biztosító méretgazdaságosság megteremtésére, valamint hogy a jogállásnak köszönhetően növekedne a kölcsönös biztosító egyesületek az európai politikai döntéshozatalban megnyilvánuló értékének elismertsége;
  29. hangsúlyozza, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek stabil és fenntartható intézmények, melyek a pénzügyi válság során valamennyi gazdaságban ellenállónak bizonyultak, és különösen a biztosítás és a szociális védelem terén hozzájárultak egy ellenállóképesebb, diverzifikáltabb piac megteremtéséhez; rámutat, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek különösen aktívak a lakosság előregedése és a szociális szükségletek terén felmerülő kérdések megválaszolásában, valamint hogy a nyugdíjakkal kapcsolatos szerepvállalásuk további lehetőségeket kínál az Unió polgárainak, továbbá hogy fontos szerep hárul rájuk az európai szociális modell fenntartásában;
  30. hangsúlyozza, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek nem bocsátanak ki részvényt, hanem közös tulajdonban állnak és többletjövedelmüket a tagok közötti szétosztás helyett visszaforgatják a pénztárba, hangsúlyozza, hogy ennek köszönhetően a kölcsönös biztosító egyesületek más magánszektorbeli vállalatoknál nagyobb ellenállást mutattak a válsággal szemben;
  31. megállapítja, hogy az európai jogállás a kölcsönös biztosító egyesületekre alkalmazandó meglévő nemzeti jogi rendelkezéseket kiegészítő önkéntes eszköz lenne, ekként pedig nem érintené a létező jogállásokat, hanem egyfajta „huszonnyolcadik” rendszerként ösztönözné a kölcsönös biztosító egyesületek határokon átnyúló tevékenységeit;
  32. kéri a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a kölcsönös biztosító egyesületek jellegzetességeit az egyenlő versenyfeltételek garantálása érdekében a hátrányos megkülönböztetés további előfordulásainak elkerülése, az új jogszabályok arányossága, valamint a tisztességes, versenyképes és fenntartható piac biztosítása céljából;
- állásfoglalásra irányuló indítványának mellékletébe foglalja bele a következő ajánlásokat:
33. úgy véli, hogy az Európai Unióról szóló szerződésben egyértelműen érvényesíteni kell a vállalkozások sokféleségének elvét, és javasolja a kölcsönös biztosító egyesületek beillesztését az Európai Unióról szóló szerződés 54. cikkébe;
  34. úgy véli, hogy az európai kölcsönös biztosító egyesületekről szóló rendeletre irányuló jogalkotási javaslatban foglalt rendelkezéseknek:
    - lehetővé kell tenniük a természetes vagy jogi személyek alkotta európai kölcsönös biztosító egyesületek létrehozását;
    - lehetővé kell tenniük a kölcsönös biztosító egyesületek számára, hogy az európai egységes piacon belül szabadon működhessenek, megerősítve ezáltal az egységes piac elveit;
    - lehetővé kell tenniük a kölcsönös biztosító egyesületek számára, hogy kihasználják a kölcsönös biztosító egyesületek európai csoportja által különösen a Szolvencia II.

irányelvvel összefüggésben a kölcsönös biztosító egyesületek számára kínált előnyöket;

35. úgy véli, hogy csak különböző stratégiák és intézkedések ötvözésével teremthetők meg a kölcsönös biztosító egyesületek számára ahhoz szükséges egyenlő versenyfeltételek, így az európai jogállás is, hogy szervezetüket és tevékenységeiket európai dimenzióval ruházzák fel, valamint hogy megfelelő jogi eszközöket biztosítsanak a kölcsönös biztosító egyesületek számára a határokon átnyúló és transznacionális tevékenységeik elősegítése céljából; e tekintetben a kölcsönös biztosító egyesületek EU-szerte saját egyedi irányítási elveik szerint működhetnének;
36. felkéri a Bizottságot, hogy vegye figyelembe, hogy egy ilyen opcionális rendelet tagállami jogszabályokban való rendelkezésre bocsátásakor annak magában kell foglalnia a kölcsönös biztosító egyesületek irányítási jellemzőit és elveit;
37. felkéri az Európai Bizottságot, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 352. cikke alapján foglalja bele a rendeletjavaslatba a természetes személyek alkotta társaságokon alapuló kölcsönös biztosító egyesületek legfőbb jellemzőit, nevezetesen a kockázatok kiválasztása tekintetében érvényesülő, a megkülönböztetés tilalmára vonatkozó elvet és a tagok által történő demokratikus irányítást, azzal a céllal, hogy a kölcsönösség jegyében javítsák a helyi közösségek és a szélesebb társadalom szociális körülményeit;
38. hangsúlyozza, hogy a szolidaritás elve nagy jelentőséggel bír a biztosító egyesületek esetében, amelyeknek ügyfelei egyúttal tagok is, ennél fogva érdekeik közösek; emlékeztet a tőke közös tulajdonának elvére és annak oszthatatlan voltára; hangsúlyozza a felszámolás esetén követendő pártatlan felosztás elvének, vagyis annak fontosságát, hogy az eszközöket más kölcsönös biztosító egyesületeknek, vagy olyan szervnek juttassák, amely a kölcsönös biztosító egyesületek támogatását és népszerűsítését tűzte ki célul;
39. hangsúlyozza, hogy a kölcsönös biztosító egyesületek európai jogállása nem érintheti a kölcsönös biztosító egyesületek által kezelt kötelező nemzeti társadalombiztosítási rendszereket;

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	6.12.2012
A zárószavazás eredménye	+ : 38 - : 3 0 : 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Pervenche Berès, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Marije Cornelissen, Emer Costello, Frédéric Daerden, Karima Delli, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Ádám Kósa, Jean Lambert, Veronica Lope Fontagné, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Nicole Sinclair, Jutta Steinruck, Andrea Zannoni, Inês Cristina Zuber
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Georges Bach, Françoise Castex, Edite Estrela, Sven Giegold, Jan Kozłowski, Svetoslav Hristov Malinov, Anthea McIntyre, Evelyn Regner, Birgit Sippel, Csaba Sógor
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Jens Nilsson